

Heydər Əliyev müasir müstəqil Azərbaycanın qurucusudur

Xalqımızın milli yaddaşında əbədiyyət qazanmış, müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan dövləti və xalqı qarşısında bir ömürə sığa bilməyən möhtəşəm xidmətləri hər zaman ölkəmizdə və dünyada böyük minnətdarlıq hissi ilə qeyd olunur. Bir əsr öncə may ayının 10-da Azərbaycanımızın ən qədim diyarı olan doğma Naxçıvanımızda tarixin ən mürəkkəb siyasi dövründə sadə və zəhmətkeş ailədə dünyaya göz açan Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalq və dövlət qarşısındakı xidmətlərini nəzərdən keçirdikdə Tanrının onu Azərbaycan xalqını və dövlətini qoruyub saxlaya və yeni nəsillərə gözəl günlər bəxş edə biləcək bir seçilmiş müqəddəs şəxsiyyət kimi göndərməsi olduğunu dərk etmiş oluruz. O bütün mənalı ömrünü öz vətəni qədər sevdili Azərbaycan xalqının dünyaya xalqları arasında layiqli yer tutmasına həsr etmişdir.

Heydər Əliyev irsinin əvəzsiz dəyəri ondadır ki, hələ müstəqillik əldə etmədiyimiz zaman Azərbaycanlı gənclərin qəhrəmanlıq ənənələri əsasında təbiəti edilməsi, sərkərdələrin və görkəmli hərbi xadimlərinin şərefli yolunun davam etdirilməsi Ulu Öndərin hər zaman diqqət mərkəzində olmuşdur. Dahi Lider H.Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda bütün sahələrdə mühüm proqramların, planların hazırlanıb uğurla həyata keçirilməsi nəticəsində əldə olunan uğurlu nəticələr təbii ki, diqqətdən kənarda qala bilməzdi. Belə bir vaxtda onun fəaliyyətinə yüksək qiymət verilərək 1982-ci ildə Sovet İttifaqı Kommunist Partiyasının Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi Andropovun təklifi ilə SSRİ Nazirlər Sovetinin sədrinin birinci müavini vəzifəsinə gətirilir və ilk dəfə olaraq İttifaq çərçivəsində müsəlman olan şəxs kimi belə yüksək vəzifədə fəaliyyət göstərib. Həmin vəzifədə işləyərək ona həvalə olunmuş İttifaq səviyyəli ən çətin sahələrə nəzarət etməsinə baxmayaraq, Azərbaycanca gədən işlərə diqqət yetirib uğurlu nəticələr əldə olunasına nail olurdu. 1985-ci ildə Sovet İttifaqı KP MK-nin birinci katibi vəzifəsinə gəlirdikən sonra Qorbaçovun həmin dövrdə erməni lobbisinin təsiri altında yeritdiyi yanlış siyasətə etiraz etməli olaraq 1987-ci ildə istefa verənə sonra erməni milliyetçiləri və separatçıları baxdığımızda başladı. Ermənistan Qorbaçov 1990-cı ilin yanvar ayının 19-dan 20-nə keçən cədvəl Sovet ordusu birləşmələri Bakıya yeridi və dinc xalqa qarşı qanlı qətləmlər törətdi. Ulu Öndər Heydər Əliyev 1990-cı ilin qanlı yanvar hadisəsini ən kəskin şəkildə pisləmiş və buna etirazını bildirib bütün dünyanın diqqətini bu faciəyə yönəlmiş və hüquqi-siyasi qiymət verilməsinə çağırış edərək bu vəhşi aktı Sovet rəhbərliyi tərəfindən törədildiyini bildirmişdir.

Belə bir zamanda Azərbaycanca gədən prosesləri derindən izləyən Dahi Lider Heydər Əliyev yaxşı bilirdi ki, gədən proseslər heç də sadə məsələlər deyil. Çünki Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Komitəsinin Sədri işlədiyi vaxtlarda erməni separatçıların bir neçə dəfə baş qaldırıb Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi cəhdinin qarşısını məhərrətə almışdı və qəti şəkildə bilirdi ki, bu separatçıların Moskva rəhbərliyi ilə birləşib və mövcud şəraitdə xalqı bu beləladan xilas etmək üçün Azərbaycanda rəhbər vəzifədə olan şəxslərin sərişlə və bacarıqları çatmayacaqdı. Ona görə də, Ulu Öndər 1990-cı ilin ilin ayında Bakıya gəlib xalqa dəstək olmaq, xalqı bu baladan xilas etmək üçün öz imkanlarını səfərbər edib öz töhfəsini verməyə çalışsa da, həmin vaxt hakimiyyətdə olan və Moskvaya birləşmə xidmət edən rəhbərlər bunu çox qarışıqlıqla qarşılamıqla yanaşı, Ulu Öndəri müəyyən təhdidlərlə qarşı-qarşıya qoyulur.

Belə bir vaxtda Ulu Öndər Heydər Əliyev doğma Naxçıvana qayıtdı. Nax-

çıvanda qədərbilən xalq onu çox böyük coşqu və sevinc hissi ilə qarşıladı, ona arxa dayaq oldular. Çünki, Naxçıvan əhalisi çox gözəl bilirdi ki, belə bir zamanda Azərbaycanı və Naxçıvanı xilas etmək gücündə olan yeganə şəxs məhz Heydər Əliyev cənablarıdır.

Naxçıvanlıların onun Azərbaycan Respublikasının o dövrdəki Ali Sovetinə deputat seçilməsi üçün təşəbbüs irəli sürdü və Ulu Öndər deputat seçildi. Eyni zamanda Naxçıvan MSSR Ali Sovetinə sədr seçildi.

Naxçıvan həmin dövrdə ağır günlərini yaşayırdı. Çünki bir tərəfdən erməni separatizminin Naxçıvanın sərhədboyu ərazilərində döyüş aparması, bir tərəfdən də əsas kommunikasiya xətti olan dəmir yolunun bağlanması səbəbindən Naxçıvanın blokada şəraitinə salmışdır. Digər tərəfdən isə həmin dövrdə Azərbaycanda rəhbər şəxslərin Naxçıvana ögey münasibət göstərməsi səbəbindən ərzaq, silah-sursat, elektrik enerjisi, yanacaq və.s problemlər var idi. Ulu Öndərin şəxsi nüfuzu, güclü iradəsi və

edə bilməməsi ölkədə vətəndaş müharibəsinə gətirib çıxarmışdı.

Belə bir vəziyyətdə xalqın böyük təki di ilə Heydər Əliyev 1993-cü ilin iyun ayında Bakıya gəldi və ayın 15-də Milli Məclisin sədri kimi ölkəyə rəhbərlik edərək ölkənin parçalanaraq bir dövlət kimi məhv olmasının qarşısını alaraq xalqımızı vətəndaş müharibəsindən xilas etdi və Azərbaycan tarixinə qurtuluş, inkişaf, sabitlik dövrünün əsasını qoymuş oldu. Digər tərəfdən silahlı dəstələrin bir qrup adamların əlində cəmləşməsi səbəbindən cəbhədə həmin silahlı dəstələrin hakimiyyəti hərisliyi ucbatından qüvvələrin cəbhə bölgəsindən çıxarılması nəticəsində düşmənin aktiv şəkildə torpaqlarımızı işğal edirdi. Həmin dövrdə Azərbaycanın döyüş əməliyyatları vasitəsi ilə Ermənistanın hərbi təcavüzünün qarşısını almaq çox çətin olsa da, qısa vaxt ərzində Ulu Öndərin qətiyyəti və gərgin əməyi nəticəsində orduya peşəkar zabıtlar gətirilib vahid komandanlığın altında Milli Ordun birləşmələri yaradıldı və nəinki erməni təcavüzünü qarşısını aldı hətta 1994-cü ilin yanvar ayında Ali Baş Komandan kimi Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə keçirilən xüsusi əməliyyat nəticəsində Füzuli rayonunun bir çox yaşayış məntəqələri erməni birləşmələrinin işğalından azad edildi. Eyni zamanda müəyyən silahlı dəstələr əlində cəmləşdirən şəxslərin Azərbaycanı 2 dəfə döyüş çevrilişinin qarşısı məhərrətə alındı və həmin silahlı dəstə üzvləri zərərsizləşdirilərək qanuna müvafiq qaydada məsuliyyətə cəlb edildilər.

Ulu Öndər ölkədə yaranmış vəziyyəti, beynəlxalq münasibətlərdə hökm sürən ikili standartları, Ermənistanın vasallıq etdiyi ölkələrin təsir gücünü derindən bildiyi üçün Qarabağın işğaldan azad olmasının ölkəmizin iqtisadi və hərbi gücünün artırılmasından, eyni zamanda diplomatik münasibətlər sisteminə Qarabağ əzəli Azərbaycan torpağı olmasının dünya ictimaiyyətinə düzgün çatdırılması sahəsində uğur qazanmaqdan sonra mümkün olması qənaətinə gələrək 1994-cü ilin aprelində dүşmənlə atəşkəsə nail olurdu.

Atəşkes rejiminin mövcudluğu ölkəmizin iqtisadi əsaslarının özeyini təşkil edən neft ərsəsinin başlanğıcı kimi 1994-cü ilin sentyabr ayında əsrin müqaviləsi imzalandı. Daxilə bəzi anti-milli qüvvələrin aradan çıxarılması ilə ölkədə sabitlik, əmin-amanlıq təmin edildi. Müstəqilliyimizin möhkəmə daşları üzərində durmasının təmin edilməsi üçün əsas hüquqların bəzən mövcudluğunu təmin etmək üçün 1995-ci ilin noyabr ayının 12-də müəllifi Ulu Öndər olan əsas insan hüquq və azadlıqlarının özündə əhəmiyyətli, beynəlxalq təcrübəni, demokratik milli dəyərləri özündə ehs edərən Azərbaycanın əsas qanunu Konstitusiyaya qəbul edildi.

Dahi Lider Heydər Əliyev Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin, suverenliyinin və eyni zamanda işğal olunmuş ərazilərin birləşdirilməsi üçün əsas siyasətini təmin etmişdir. Heydər Əliyev siyasəti davam etdirilməli, bəyan edərək bu siyasət kursu sadiq qalaraq ölkənin inkişafını uğurla təmin edərək ordu quruculuğu sahəsində görülmək istənilən məsələ kimi daim irəli apardı. Məqsəd-yönlü tədbirlər nəticəsində orduya ayrılan vəsait 2003-2020-ci illər arasında 15 dəfədən çox artırılaraq düşmənin Ermənistanın dövlət büdcəsindən artıq oldu. Bunun nəticəsində ordu və birləşmələrimizin maddi-texniki bazası gücləndirilmiş, ordumuzun arsenalına ən müasir silah-sursatlar və texnikalar alınaraq döyüş təminatı artırılmış, hərbi qüvvələrimizin sosial-məişət şəraitləri yaxşılaşdırılaraq mənəvi-psixoloji hazırlığı və vətəna məhəbbət hissi artırılmış ordu və xalq birliyi formalaşaraq ən başlıcası isə Ali Baş Komandanın sadiqlik göstərərək "dəmir yumruq" kimi birləşib işğaldan əldə müqəddəs torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi üçün səfərbər olmuşlar.

Ölkəmizdə yaranılan ordu-xalq birliyi vaxtda Ali Baş Komandanın böyük sərkərdəlik qabiliyyəti və Müzəffər Ordumuzun rəşadətli döyüş qabiliyyəti ilə 2020-ci ilin 27 sentyabrında Qarabağımızın düşmənin işğalından azad olmasına uğur bağlanan döyüş əməliyyatlarında əldə etdiyimiz tarixi qələbənən heç də təsadüfi olmadıq. Heydər Əliyev müəllifi olduğu hərbi inkişaf doktrinasının məntiqi nəticəsi olduğunu sübut etdi.

Müasir dövrdə Azərbaycan dövləti möhtərm Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev ideologiyasına söykənən siyasi kursun yeni çağırışlar fonunda davamının nəticəsinə hərbi Azərbaycanı görür və dərk edir ki, bu ideyaları yaşayır və bizim xeyalları, mizdə yaşadıqımız müstəqil demokratiya, qüdrətli Azərbaycanın daha da inkişafı üçün cənab Prezidentin rəhbərliyi ilə hələ çox uğurlu nəticələrə imza atılacaqdır.

yinin və ərzi bütövlüyünün qorunub saxlanılması, eyni zamanda işğal olunmuş torpaqlarımızın azad olmasını təmin etmək qabiliyyətinə malik olan Silahlı Qüvvələrin yaradılması yönündə çox geniş müdərəqqi islahatlar həyata keçirdi. Çoşun hissələri keçmiş hakimiyyətdən miras qalmış təcridatçı-siyasi unsurlardan təmizləndi və möhkəm nizam-intizamli, mənəvi-psixoloji hazırlıqlı, yüksək döyüş xüsusiyyətinə malik Milli Ordun formalaşdırıldı. 1999-cu ilin 20 fevral tarixində Heydər Əliyevin fərmanı ilə Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyası yaradıldı ki, bu da ali hərbi təhsilli komandir və qərarqab zabitlərinin, hərbi-elmi işçilərin hazırlanması, onların işlərini artırılması, hərbi-iş sahəsində elmi tədqiqatların aparılması üçün zəmin yaratdı. Eyni zamanda 1998-ci il mart ayında Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə C.Naxçıvanski adına hərbi təhsilini filialının Naxçıvanda açılması, sonra da Dahi Liderin adını daşıyan Naxçıvan Hərbi Litseyi orduca zabıt korpusunun kifayət qədər artır formalaşmasına gətirib çıxardı.

Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısında ən böyük misilsiz xidmətlərindən biri özü qədər inandığı və gələcəyə böyük ümidlər bəslədiyi Baş Prezident Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev ilə əsl sərkərdə və böyük döyüş şəhəri Ali diplomat kimi yetişdirib, çatdırıb görə bilmədiyi işlərin onun tərəfindən başa çatdırılmasının təmin olunması idi ki, buna da tam nail olundu.

Cənab Prezident 2003-cü ildə prezident seçilərək "Azərbaycanı qüdrətli dövlətə çevirmək üçün ən başlıcası ölkədə Heydər Əliyev siyasəti davam etdirilməli" bəyan edərək bu siyasət kursu sadiq qalaraq ölkənin inkişafını uğurla təmin edərək ordu quruculuğu sahəsində görülmək istənilən məsələ kimi daim irəli apardı. Məqsəd-yönlü tədbirlər nəticəsində orduya ayrılan vəsait 2003-2020-ci illər arasında 15 dəfədən çox artırılaraq düşmənin Ermənistanın dövlət büdcəsindən artıq oldu. Bunun nəticəsində ordu və birləşmələrimizin maddi-texniki bazası gücləndirilmiş, ordumuzun arsenalına ən müasir silah-sursatlar və texnikalar alınaraq döyüş təminatı artırılmış, hərbi qüvvələrimizin sosial-məişət şəraitləri yaxşılaşdırılaraq mənəvi-psixoloji hazırlığı və vətəna məhəbbət hissi artırılmış ordu və xalq birliyi formalaşaraq ən başlıcası isə Ali Baş Komandanın sadiqlik göstərərək "dəmir yumruq" kimi birləşib işğaldan əldə müqəddəs torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi üçün səfərbər olmuşlar.

Ölkəmizdə yaranılan ordu-xalq birliyi vaxtda Ali Baş Komandanın böyük sərkərdəlik qabiliyyəti və Müzəffər Ordumuzun rəşadətli döyüş qabiliyyəti ilə 2020-ci ilin 27 sentyabrında Qarabağımızın düşmənin işğalından azad olmasına uğur bağlanan döyüş əməliyyatlarında əldə etdiyimiz tarixi qələbənən heç də təsadüfi olmadıq. Heydər Əliyev müəllifi olduğu hərbi inkişaf doktrinasının məntiqi nəticəsi olduğunu sübut etdi.

Müasir dövrdə Azərbaycan dövləti möhtərm Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev ideologiyasına söykənən siyasi kursun yeni çağırışlar fonunda davamının nəticəsinə hərbi Azərbaycanı görür və dərk edir ki, bu ideyaları yaşayır və bizim xeyalları, mizdə yaşadıqımız müstəqil demokratiya, qüdrətli Azərbaycanın daha da inkişafı üçün cənab Prezidentin rəhbərliyi ilə hələ çox uğurlu nəticələrə imza atılacaqdır.

Cavid XƏLİLOV
Azərbaycan Respublikasının
Hərbi Prokurorluğunun hərbi
təhsilərdə qanun pozuntuları
barədə məlumatları araşdırılması
şöbəsinin böyük prokuroru,
edliyyə polkovnik-leytenantı

